

СТАНИСЛАВ ЛЕМ

СЪВЕТНИЦИТЕ НА КРАЛ

ХИДРОПС

Част 9 от „Приказки на роботите“

Превод от полски: Павел Николов, —

chitanka.info

Аргонавтиците били първото звездно племе, което завзело за разума планетните дълбини на океана, навеки забранени за метала, както смятали малодушните роботи. Едно от смарагдовите звена на тяхното кралство е Аквация, която блести на северното небе като голям сапфир в огърлица от топази. На тази подводна планета преди много години управлявал крал Хидропс Всерибни. Една сутрин той повикал в тронната зала четиридесет придворни министри, а когато те доплавали до него, навели лица надолу, се обърнал към тях със следните думи, докато неговият велик подхрилник, целият в смарагди, люлеел над него широко разтворено плавнико-ветрило:

— Неръждаеми сановници! Петнадесет века вече управлявам Аквация, нейните подводни градове и селата ѝ със сините ливади, разширих през това време държавните граници, наводнявайки многобройни части от сушата, и така не опетних водоустойчивите знамена, които поех от моя родител Ихтиократ. Да, в битките с нашите врагове, микроцитите, постигнах редица победи, чиято слава не аз трябва да описвам. Чувствам обаче, че властта става за мене непосилно бреме, ето защо реших да имам син, който да продължи справедливото управление от трона на Иноксидите. Затова се обръщам към тебе, верни ми хидрокибере Амасид, към тебе, велики програмисте Диоптрик, и към вас, мои настройчици Филонавт и Миногар, за да ми измислите син. Нека бъде мъдър, но да не го влекат чак толкова много книги, защото прекаленото знание убива желанието за действие. Нека бъде добър, но отново без пресилване. Искам да бъде и храбър, но не дързък, впечатлителен, но не сантиментален, най-сетне нека да прилича на мене, нека отстрани да е покрит със същите танталови люспи, а кристалите на разума му нека бъдат прозрачни като водата, която ни заобикаля, поддържа и храни! А сега, в името на Великата матрица, залавяйте се за работа!

Диоптрик, Миногар, Филонавт и Амасид се поклонили дълбоко и отплували мълчаливо, а всеки претеглял на ум кралските думи, макар и не съвсем така, както искал могъщият Хидропс. Защото Миногар жадувал най-вече да завладее трона, Филонавт тайно подкрепял враговете на аргонавтиците, микроцитите, а Амасид и Диоптрик били смъртни врагове и всеки от тях желал преди всичко провала на другия, както и на останалите сановници.

— Кралят иска да му проектираме син — мислел си Амасид, — така че няма нищо по-просто от това да се заложи в микроматрицата на принца омраза към Диоптрик, този урод, надут като мехур. Тогава, щом вземе властта, той ще заповядва веднага да го задушат, като извадят главата му на въздуха. Това наистина ще бъде чудесно. Но — продължавал да мисли знаменитият хидрокибер — Диоптрик сигурно крои същите планове, а като програмист има за съжаление много възможности да програмира в бъдещия принц омраза към мене. Лоша работа! Трябва да си отварям очите на четири, когато слагаме заедно матрицата в детската пещ!

— Най-просто ще бъде — размишлявал в същото време достойният Филонавт — да се заложи в принца благосклонност към микроцитите. Но това ще бъде забелязано веднага и кралят ще заповядва да ме изключат. Така че в кралския син може да се запои само любов към малките форми, което ще бъде много по-безопасно. Ако започнат да ме разпитват, ще кажа, че съм имал предвид само подводните дребосъщи и съм забравил да въведа в програмата на момчето уговорката, че това, което не е подводно, не трябва да се обича. В най-лошия случай кралят ще ме лиши за това от ордена Голямо бълбукане, но няма да ми вземе главата, а тя е нещо много скъпо за мене, което не би могъл да ми върне дори и Наноксер, владетеля на микроцитите!

— Защо мълчите, достойни господа? — обадил се тогава Миногар. — Смятам, че трябва веднага да започнем работа, защото няма нищо по-свято от кралската заповед!

— Затова мисля върху нея — казал бързо Филонавт, а Диоптрик и Амасид добавили:

— Готови сме!

Затова наредили, както изисквал старият обичай, да ги затворят в стая със стени от смарагдови люспи, която запечатали отвън седем пъти с подводна смола, а Мегацист, господарят на планетните потопи, сложил върху печатите своя герб на Тихата вода. Оттам нататък никой вече не можел да се меси в работата им, докато не дадат знак, че е завършена, като изхвърлят с нарочно предизвикан водовъртеж през един капак неуспешните проекти. Тогава печатите трябвало да бъдат строшени и да се пристъпи към великото тържество на синоприемането.

Заели се сановниците за работа, която не им вървяла много. Защото не мислели как да въведат в принца желаните от Хидропс добродетели, а за това как да надхитрят и краля, и тримата си неръждаеми другари в това трудно творческо дело.

Кралят губел търпение — неговите синоправци били затворени вече осем дни и нощи, но не давали никакъв знак, че работата им е близо до благополучния си край. Защото те се опитвали да се надпреварват взаимно по издръжливост, така че всеки чакал другите да капнат, след което да начертава бързо в кристалната мрежичка на матрицата това, което в кралския син ще му бъде от полза.

Та нали жаждата за власт окрилявала Миногар, Филонавт — жаждата за богатствата, които ще му дадат микроцитите, а взаимната омраза — Амасид и Диоптрик.

Като изчерпил по такъв начин повече търпението си, отколкото своите сили, хитрият Филонавт рекъл:

— Не разбирам, достойни господи, защо се бави така нашето дело. Нали кралят ни даде точни указания; ако се придържахме към тях, кралският син да е вече готов. Започвам да подозирам, че вашата мудрост е предизвикана от нещо, което има с кралското синоначалие по-друга връзка от тази, който би била мила за сърцето на владетеля. И ако продължава така, с най-дълбоко съжаление ще бъда принуден да изкажа *votum separatum*, с други думи — да напиша...

— Донос! За това става дума, Ваша милост — изсьскал Амасид, движейки ядосано блестящите си хриле така, че поплавъците на ордените му затрептели. — Ами хайде, хайде! С позволението на Ваша милост и на мене много ми се иска да напиша как Ваша милост, на когото неизвестно откога му треперят крайниците, унищожи вече осемнадесет бисерни матрици, които трябваше да изхвърлим, защото след формулата за обич към това, което е дребно, не остави никакво място за забрана да се обича това, което не живее под водата! Искаше да ни убедиш, достойни Филонавте, че това е недоглеждане, но повторено осемнадесет пъти, то е достатъчно, за да те затворят в дом за изменници или за луди и само до избора между тях да бъде ограничена свободата ти!

Разобличен, Филонавт понечил да се защити, но Миногар го изпреварил с думите:

— Някой би могъл да си помисли, благородни Амасиде, че тук сред нас си като медуза без петънце, кристална. А нали неизвестно как и ти добави единадесет пъти в тази част на матрицата, която засяга всичко, от което кралският син трябва да се гнуши, един път триделна опашатост, друг — синьо оксидиран гръб, два пъти — изпъкнали очи, после двойна коремна броня и три червени искри, сякаш не знаеш, че всички тези черти могат да насочат вниманието към присъстващия тук Диоптрик, кралския съродител, и така в душата на кралския син да бъде предизвикана омраза към този мъж...

— А защо на края на матрицата Диоптрик все записваше презрение към съществата, чието име завършва на „ид“? — попитал Амасид. — И ако ще става дума за това, защо самият ти, уважаеми Миногаре, неизвестно по каква причина включваше упорито към предметите, които кралският син трябва да мрази, петоъгълен стол с облегалка като плавник от брилянти? Нима не знаеш, че точно така изглежда кралският трон?

Настъпила неловка тишина, прекъсвана само от слабо плискане. Дълго се мъчили сановниците, раздирани от противоположни интереси, докато не се разделили на групи. Филонавт и Миногар стигнали до споразумение синоматрицата да предвижда симпатия към всичко дребно, както и желанието да се дава предимство на подобни форми. При което Филонавт си мислел за микроцитите, а Миногар за себе си, защото бил най-малък от присъстващите. Диоптрик също се съгласил набързо с тази формула, тъй като Амасид бил най-високият от тях. Амасид се съпротивлявал яростно, но внезапно отстъпил, защото му дошло на ум, че в края на краищата може да се смали, както и да подкупи дворцовия обущар, за да прикрепи към подметките на Диоптрик танталови подложки, при което мразеният от него ще стане по-висок и ще си спечели кралската ненавист.

След това изготвили набързо синоматрицата и като изхвърлили неуспешните парчета през капака, започнало великото дворцово празненство по синоприемането.

Едва матрицата с проекта на кралския син се озовала в пещта, а почетната стража се построила пред детската печка, от която скоро трябвало да излезе бъдещият владетел на аргонавтиците, Амасид се заел да осъществи замисленото предателство. Дворцовият обущар, когото подкупил, започнал да завинтва все по-нови и нови танталови

плочки към подметките на Диоптрик. Кралският син бил вече под надзора на младшите металурзи, когато Диоптрик, поглеждайки се веднъж в дворцовото огледало, установил, че вече е по-висок от своя враг, а нали наследникът имал програмирана симпатия само към малки личности и предмети!

Като се върнал вкъщи, Диоптрик се проучил внимателно, очукал се със сребърно чукче, открил завинтените към стъпалата му плочки и веднага разбрал чия е тази работа. „О, мерзавецо! — помислил си той за Амасид. — Но какво да правя сега?“ След кратко умуване решил да се смали. Извикал верния си слуга и му заповядал да доведе в двореца някой добър стругар. Но слугата, като не разбрал много добре поръката, изплувал на улицата и довел един беден занаятчия на име Фротон, който по цели дни обикалял града, викайки: „Глави запоявам! Кореми с тел кърпя, опашки заварявам, опашки полират!“ Този тенекеджия имал зла жена, която винаги чакала завръщането му с железен лост в ръка и когато наблизавал, цялата улица се изпълвала със злобните ѝ крясьци; тя му вземала всичко, което изкарвал, а като добавка му огъвала хълбоците и гърба с безмилостни удари.

Застанал Фротон, треперейки, пред великия програмист, който му казал:

— Слушай, ще можеш ли да ме смалиш? Струва ми се, видиш ли, че съм прекалено голям... но да оставим това! Трябва да ме смалиш, обаче така, че да не пострада красотата ми! Ако го направиш добре, ще те възнаградя богато, само че веднага трябва да забравиш какво си правил. Нито дума, защото ще заповядам да те завинтят!

Фротон се учудил, но не показал това външно; какви ли не капризи проявяват богатите, така че огледал внимателно Диоптрик, надникнал в него, очукал го отвсякъде и му казал:

— Ваща светлост, мога да ви отвинтя средната част на опашката...

— Не, не искам! — отвърнал живо Диоптрик. — Жал ми е за опашката! Много е красива!

— В такъв случай да отвинтим ли краката? — попитал Фротон.
— Нали са напълно излишни.

И наистина, аргонавтиците не използват краката си; те са остатък от стари времена, когато прадедите им живеели на сушата. Но Диоптрик едва сега се разгневил:

— Ах ти, железни глупако! Нима не знаеш, че само на нас, с благородното потекло, е позволено да имаме крака?! Как смееш да ме лишаваш от тези благородни символи!!

— Най-покорно моля за прошка, Ваша светлост... Но какво мога да ви отвиня в такъв случай?

Разбрал Диоптрик, че като се дърпа така, няма да постигне нищо. Затова измърморил:

— Прави, каквото знаеш...

Измерил го Фротон, очукал го отвясьде и казал:

— С позволението на Ваша милост бих могъл да ви отвиня главата...

— Да не си полудял! Как мога да остана без глава? С какво ще мисля?

— О, няма нищо, господарю! Ще сложа уважаемия мозък на Ваша милост в корема — там има много място...

Съгласил се Диоптрик, а тенекеджията му отвинтил сръчно главата, сложил полукълбата на кристалния мозък в корема му, занитил всичко, зачукал го, получил пет дуката и прислужникът го извел от палата. Но когато излизал, той видял в една от стаите Аврентина, дъщерята на Диоптрик, цялата сребърна и златна, и нейното кръшно тяло, звънящо като звънче при всяка крачка, му се сторило по-красиво от всичко, което бил виждал дотогава. Върнал се вкъщи, където вече го чакала жена му с железния лост в ръка и веднага над улицата се разнесло ужасно дрънчене, а съседите си казали:

— Охо! Тази вещица, жената на Фротон, пак огъва хълбоците на мъжа си!

А Диоптрик, изключително радостен от това, което се случило, отишъл в двореца.

Кралят се позачудил, когато видял своя министър без глава, но той веднага му обясnil, че това е новата мода. А Амасид се уплашил, защото цялата му хитрост отишла напразно и щом се върнал вкъщи, постъпил също като врага си; оттогава между тях се разгоряло съперничество по смаляване и те си отвинтивали металическите плавници, хриле и шии, така че след седмица всеки от тях можел да мине под масата, без да се навежда. Но и останалите двама министри знаели много добре, че бъдещият крал ще харесва само най-малките и, искат не искат, също започнали да се смаляват. Стигнало се най-сетне

дотам, че вече нямали нищо за отвирване; тогава отчаяният Диоптрик изпратил слугата си да му доведе тенекеджията.

Изумил се Фротон, когато застанал пред големеца, защото от сановника останало много малко, а настоявал упорито да бъде смален още повече!

— Милостиви господарю — казал той, чешейки се по главата. — Струва ми се, че има само един начин. С позволението на Ваша светлост ще ви отвиня мозъка...

— Не, ти си полуудял! — кипнал Диоптрик, но тенекеджията му обяснил:

— Ще скрием мозъка в двореца, на някое сигурно място, например в този шкаф, а Ваша светлост ще има в себе си само миниатюрен приемник и високоговорител; така Ваша светлост ще бъде свързан електромагнитно със своя мозък.

— Разбирам! — казал Диоптрик, който харесал този замисъл. — Прави, каквото трябва!

Извадил му Фротон мозъка, сложил го в чекмеджето на шкафа, заключил го, ключа дал на Диоптрик, а в корема му пъхнал миниатюрно апаратче и микрофонче. Сега вече Диоптрик станал толкова малък, че почти не се виждал; затреперили при вида на това смаляване тримата му съперници, учудил се кралят, но не казал нищо. Тогава Миногар, Амасид и Филонавт пристъпили към отчаяни средства. Топели се видимо от ден на ден и скоро направили това, както тенекеджията направил с Диоптрик: скрили мозъците си кой където може, в бюрото, под леглото, и се превърнали в лъскави консервни кутии, опашати, с една-друга двойка ордени, малко по-малки от самите тях.

И отново изпратил Диоптрик слугата си при тенекеджията, а когато той застанал пред него, извикал:

— Трябва да направиш нещо! Непременно трябва да стана още по-малък, на всяка цена, защото лошо ми се пише!

— Милостиви господарю — отвърнал тенекеджията, кланяйки се ниско на големеца, който едва се виждал между подлакътниците и облегалката на креслото, — това е нечувано трудно и не зная дали изобщо е възможно...

— Няма значение! Прави, какво ти казвам! Дължен си! Ако успееш да ме смиши така, че да придобия минимални размери, така,

че никой да не ме надмине, ще ти изпълня всяко твоето желание!

— Ако Ваша светлост ми даде честната си дума на благородник, че това ще стане, ще се постараю да направя всичко, което е по силите ми — отвърнал Фротон, на когото изведенъж му просветнало в главата, а в гърдите му сякаш някой наляял най-чисто злато, защото от много дни не можел да мисли за нищо друго, освен за златолитата Аврентина и за кристалните звънчета, които като че ли се криели в нея.

Заклел му се Диоптрик, а Фротон взел последните три ордена, които тегнели върху дребната гръд на великия програмист, направил от тях три стенна кутийка, сложил вътре апаратчето, малко колкото един дукат, овързал всичко това със златно телче, запоил отзад златна тенекийка, подрязал я като опашка и казал:

— Готово, Ваша светлост! С тези височайши отличия всеки ще ви разпознае лесно, с тенекийката Ваша светлост ще може да плува, а апаратчето ще осъществява връзката с разума, скрит в шкафа...

Зарадвал се Диоптрик.

— Какво искаш? Искай, казвай — всичко ще получиш!

— Искам да се оженя за дъщерята на Ваша светлост, златолитата Аврентина!

Разгневил се страшно Диоптрик и, плувайки около лицето на Фротон, го обсипал с ругатни, дрънкал с ордените си, нарекъл го нагъл нехранимайко, мерзавец и негодяй, а след това заповядал да го изхвърлят от двореца. Самият той отишъл с подводницата си, впрегната шесторно, при краля.

Когато Миногар, Амасид и Филонавт видели Диоптрик в новия му облик, а го познали само по великолепните ордени, от които сега се състоял, ако не се смята опашчицата, страшно се разгневили. Като мъже, вещи в електрическите дела, те разбрали, че трудно ще постигнат нещо повече в личното си смаляване, а на сутринта трябвало да се състои тържественото раждане на кралския син и те не можели да губят нито секунда. Ето защо Амасид и Филонавт се наговорили, когато Диоптрик се връща в двореца си, да го нападнат, да го отвлекат и да го затворят, което не би представлявало трудност, защото никой нямало дори и да забележи изчезването на една толкова малка особа. Както решили, така и направили. Амасид приготвил една стара консервна кутия и се притаил с нея зад един коралов риф, около който минавала подводницата на Диоптрик, а когато тя приближила, слугите

му, маскирани, изскочили изведнъж на пътя и преди лакеите на Диоптрик да вдигнат плавници за отбрана, господарят им вече бил покрит с кутията и отвлечен. Амасид затворил моментално тенекиеното капаче, за да не може великият програмист да се измъкне на свобода, и като се подигравал жестоко с него и му се надсмивал, побързал да се приbere вкъщи. Там обаче си помислил, че не е добре да държи затворника при себе си, и точно тогава чул глас, който викал от улицата: „Глави запоявам! Кореми, опашки, гърбове с тел кърпя, полирам!“ Зарадвал се той, извикал тенекеджията, който бил Фротон, наредил му да запои херметически консервната кутия, а когато направил това, дал му един талер и казал:

— Слушай, майсторе, в тази кутия има един метален скорпион, хванат в мазето на двореца ми. Вземи го и го изхвърли извън града, там, на голямото сметище, нали го знаеш? А за по-сигурно затисни кутията с камък, за да не избяга скорпионът по някое време. И в името на Великата матрица не отваряй кутията, защото ще умреш на място!

— Ще направя, както казваш, господарю — рекъл Фротон, взел консервната кутия, талера и си тръгнал.

Тази история го зачудила, не знаел какво да мисли за нея. Разтръскал кутията и в нея нещо зазвъняло.

— Това не може да е скорпион — помислил си той, — няма толкова малки скорпиони... Ще видим какво е, но не веднага...

Върнал се вкъщи, скрил кутията на тавана, покрил я отгоре със стари ламарини, за да не я намери жена му и отишъл да си почине. Но жена му забелязала, че крие нещо на тавана, затова щом на сутринта Фротон излязъл от къщи, за да обикаля както винаги града и да вика: „Глави с тел кърпя! Опашки заварявам!“, изтичала бързо горе, намерила консервната кутия и като я разтръскала, чула метален звън. „Ах ти, мерзавецо, ах ти, негоднико! — помислила си тя за Фротон. — Ето докъде стигнахме. Крие от мене някакви съкровища!“ Пробила на бърза ръка дупка в кутията, но не видяла нищо, затова разрязала ламарината с длето. А когато повдигнала малко капачето, забелязала златен блъсък — това били ордените на Диоптрик, направени от чисто злато. Треперейки от непреодолима алчност, тя откъснала цялото тенекиено капаче и тогава Диоптрик, който до това време изобщо не мърдал, защото тенекията екранирала разума, намиращ се в шкафа на двореца му, изведнъж се събудил, свързал се с разума си и извикал:

„Какво става?! Къде съм?? Кай посмя да ме нападне?! Коя си ти, твар отвратителна? Знай, че ще се простиш безславно с живота си завинтена, ако веднага не ме освободиш!“

Като видяла трите дукатови ордена да скачат пред очите й, да кряскат и да заплашват с опашчица, жената на тенекеджията се уплашила толкова много, че поискала да избяга. Спусната се към капака на тавана, но тъй като Диоптрик продължавал да плува над нея и да я заплашва, ругаейки до небесата, тя се спънала в горното стъпало на стълбата и заедно с нея полетяла отгоре. Като паднала, си счупила врата, а стълбата, след като била съборена, престанала да подпира таванския капак, който се затворил. Така Диоптрик останал затворен на покрива, където плувал от едната стена до другата, напразно викайки за помощ.

Вечерта Фротон се върнал вкъщи и се учудил, че жена му не го чака с лоста на прага, а когато влязъл в жилището си, я видял и дори малко се огорчил, защото бил безмерно добър. Но бързо си помислил, че този случай може да се обърне в негова полза, плюс това можел да продаде жена си за резервни части, което би му донесло добри доходи. Затова седнал на пода, извадил отвертката и започнал да разглобява починалата, когато до него достигнали пискливи викове, идващи отвисоко.

— Аха! — рекъл си той. — Познавам този глас — това е великият кралски програмист, който нареди вчера да ме изхвърлят от двореца му и плюс това не ми плати нищо, но откъде се е взел на моя таван?

Поставил стълбата до капака, качил се по нея и попитал:

— Вие ли сте, Ваша светлост?

— Да, да! — извикал Диоптрик. — Аз съм, някой ме отвлече, нападна ме, запои ме в една кутия, някаква жена я отвори, уплаши се и падна от тавана, капакът се затвори, не мога да изляза, пусни ме, който и да си — в името на Великата матрица, — а аз ще ти дам каквото поискаш!

— Вече съм чувал това, с позволението на Ваша светлост, и зная колко струват тези думи — отвърнал Фротон, — защото аз съм тенекеджията, когото заповядда да изхвърлят.

И тук му разказал цялата история как някакъв непознат големец го извикал при себе си, наредил му да запои кутията и да я остави на

сметището извън града. Разбрал Диоптрик, че това трябва да е бил някой от кралските министри, най-вероятно Амасид. Започнал веднага да моли горещо Фротон да го пусне от тавана, но той попитал как би могъл да повярва на думите му.

И едва когато Диоптрик му се заклел във всичко свято, че ще му даде дъщеря си за жена, тенекеджията отворил капака и като взел големеца с двата си пръста, с ордените нагоре, го занесъл в двореца му. А часовниците тъкмо изплискали дванадесет часа на обяд и започвало голямото тържество за изваждането на кралския син от печката. Колкото се може по-бързо Диоптрик окачил към трите ордена, от които се състоял, голямата всеморска звезда с лента, бродирана с морски вълни, и заплуval бързо към двореца на Иноксидите. А Фротон отишъл в покоите, където се намирала Аврентина, заобиколена от своите дами и свиреща на електролютня. Двамата много се харесали. От дворцовите кули се обадили фанфари, когато Диоптрик доплавал до главния вход, защото тържеството вече започнало. Отначало пазачите не искали да го пуснат, но го познали по ордените и отворили вратата.

А когато тя се отворила, по цялата зала за коронации преминало подводно течение, грабнало Амасид, Миногар и Филонавт, толкова били смалени, и ги отнесло в кухнята, където се завъртели за миг, напразно викайки за помощ, над отвора на канала, попаднали в него и по подземните тръби се намерили извън града. А когато се измъкнали от тинята, калта и мръсотията, очистили се и се върнали в двореца, тържеството вече било свършило. Същото подводно течение, което така навредило на тримата министри, повлякло и Диоптрик и го завъртяло около трона с такава сила, че връзвашлото го златно телче се скъсало и ордените и всеморската звезда полетели на всички страни, а апаратчето се ударило по инерция в челото на крал Хидропс, който се изумил силно, защото от миниатюрното нещо се носел писък:

— Ваше кралско величество! Извинете ме! Без да искам! Това съм аз, Диоптрик, великият програмист...

— Що за глупави шеги в такъв момент? — извикал кралят и пернал апаратчето, което паднало на пода, а великият подхрилник, давайки начало на тържеството с три удара на златния си жезъл, го строшил неволно на дребни парчета. Излязъл кралският син от детската пещ и погледът му паднал върху електрическата рибка, която

плувала в сребърната клетка до трона, ликът му просветнал и той обикнал това малко създание. Тържеството завършило щастливо, кралският син се качил на трона и заел мястото на Хидропс. Оттогава станал владетел на аргонавтиците и велик философ, защото се заел да изследва небитието, нали няма нищо по-малко, което бихме могли да си представим. Управлявал също така справедливо, като взел името Неантофил, и малките електрически рибки били любимото му ястие. А Фротон се оженил за Аврентина, ремонтирал по нейна молба намиращото се в мазето смарагдово тяло на Диоптрик и поставил в него мозъка, който извадил от шкафа. Като видели, че няма как иначе, великият програмист и останалите министри служили оттам нататък вярно на новия крал, а Аврентина и Фротон, който станал велик кралски ламаринник, живели дълго и щастливо.

Този превод не е публикуван на хартия.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.